PLAIURI SĂCELENE

REVISTĂ DE ATITUDINI ȘI PROBLEME SĂCELENE

Redactor:

VICTOR TUDORAN

BIBLIOTECA „Astra" BRAȘOV

Biserica-Nouă din Turcheș.

1936

Anul III. Februarie No. 2

PLAIURI SĂCELENE

Revistă de atitudini și probleme săcelene.

Redactor:

VICTOR TUDORAN

CONT LA CEC Nr. 25187.

Colaboratorii revistei: Nichita Bucurescu, Florica Ciura, Cornelia Comșa, Anghel Conduleț, Pimen Constantinescu, Victor Ion Critu, M. Ar. Dan, Gigi Deleanu, Ion Despan, Gheorghe Dragoș, Ion Filip, Horia Ghiea, Octavian Gomoiu, Vasile Ivan, Victor Jinga, Ion Al. Bran-Lemeny, Ion Moisiu, Nicolae G. Moisiu, George Morolanu, Ion B. Peteu, † George M. Petrescu, Zenovie Popovici, Daniil Purcăroiu, Violeta Rusu-Tibreanu, Al. Stroe-Militaru, A. Țel, Mihai I. Tepșan, Ilie Toma, Victor Tudoran, Haralambie Țugui, Nicolae Verzea, E. Ar. Zaharia.

SCOPUL NOSTRU

Dorim a contribui, cu toată puterea noastră de muncă, la ridicarea meleagurilor mocănești, *făcând cunoscut trecutul, redând prezentul și căutând a limpezi viitorul,* **situându-ne astfel intre revistele regionale ale Țării.**

Deci partea literară din cuprinsul revistei, nu poate servi nimănui ca punct de orientare, nefiindu-ne acesta scopul principal.

„Plaiuri Săcelene"

Revista noastră se desface în toată țara și în Capitală, prin

Oficiul de Librărie „Alexandru Pasere"

București I., Str. Carol I. No. 26.

SPRE ȘTIINȚĂ.

* *Rugăm insistent revistele și ziarele din țară a răspunde schimbului nostru.*

* *Toate cărțile, revistele și ziarele primite la redacție, vor fi amintite la bibliografie, așteptând din partea tuturor, același tratament cinstit și literar.*

* *In limita spațiului disponibil, vom recenza cărțile, revistele și ziarele primite la redacție.*

---

* *In aranjarea materialului din corpul revistei, ne conducem numai de necesitățile tecfinicei tipografice, fără nicio altă considerație.*

---

* *Domnii cari nu sunt abonați și reținn* **primul** *număr trimis de noi, se consideră abonați pe întreg anul.*

* *Le-am fi foarte recunoscători tuturor celor care ne-ar indica printr'o carte poștală, adresele exacte ale rudelor și prietenilor de origină săceleană.*

* *Rugăm pe toți publiciștii săceleni, să ne trimită câte un exemplar din revistele, ziarele și gazetele în cari au publicat ceva, pentru a ne ușura astfel, redactarea rubricei* **„Ecouri din..."**

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA

SATULUNG-SĂCELE (jud. Brașov)

Șoseaua Regele Ferdinand No. 670.

Anul III. Nr. 2. Februarie 1936.

PLAIURI SĂCELENE

revistă de atitudini şi probleme săcelene.

Redactor:
VICTOR TUDORAN

apare lunar. Cont la CEC Nr. 25187.

Rostul publicaţiunilor provinciale.

Nu ziarul la care scrie cineva
constitue măsura talentului.
(Nicolae Roşu în *„Curentul"* din 13. II. 1936.)

S'a scris în paginele revistei noastre, mai ales în primele numere din anul întâiu de vieţuire, despre rostul unei publicaţiuni de provincie şi mai ales despre adevărata menire a acestei realizări de cultură şi apropiere săceleană.

Doream a strânge legăturile dintre Săcelenii răspândiţi pe'ntinsul ţării şi cei rămaşi acasă, precum şi a desbate în mod obiectiv problemele şi aspiraţiunile de interes local ce preocupă satele noastre. Aceasta ne-a fost ţinta pe care am urmărit-o dela început şi pe care o vom continua.

Iată că zilele acestea, un distins ziarist şi redactor al cotidianului „Curentul" din Bucureşti, Domnul *Nicolae Roşu*, scrie foarte obiectiv, într'un articol intitulat *„Marginalii la regimul presei"*, despre adevăratul rost al publicaţiunilor provinciale.

Intre altele, domnul Nicolae Roşu scrie: *„Se mai află încă un fel de presă în provincie. Aceea scrisă cu râvnă şi entuziasm, aceea care se îndreaptă către scopuri morale şi educatoare."*

Apoi continuă cu competinţa care îl caracterizează:

„Sunt în viaţa provincială fapte culturale, există de foarte multe ori în acest cerc un spirit de comunitate de interese ce se cer discutate şi comentate". Aici afirmaţiunea domnului Roşu se întâlneşte pe aceiaşi linie cu scopul revistei noastre şi chiar acceptă existenţa unui *regionalism cultural*, care este astăzi atât de necesar cunoaşterii pământului românesc.

Şi mai pe urmă lămureşte definitiv chestiunea necesităţii acestor publicaţiuni provinciale, arătând clar, că nu pot face concurenţă ziarelor din capitală. Domnia-Sa afirmă:

„— Ziaristul român (înţelege pe cel provincial. n. r.) *are de îndeplinit o importantă misiune. Ziarul din Bucureşti, nu numai că nu este încăpător pentru viaţa provinciei, dar sunt interese regionale şi chestiuni pur locale care trebuiesc cercetate, adâncite şi soluţiile sugerate de ziaristul care trăieşte acolo,"* şi încheie foarte clar:

„Nu se află aşa dar, nici un fel de concurenţă între presa cotidiană din Bucureşti şi cea din provincie."

Am reprodus aceste pasajii din interesantul articol al domnului Nicolae Roşu, deoarece Dsa, prin faptul că trăieşte în mijlocul scrisului cotidian, este cel mai îndrept a aprecia periodicele provinciale şi a le simţii lipsa.

Dacă mai ţinem seamă că marele cotidiane din Bucureşti, au câte 3-4 ediţii pe provincii, — adică informaţiile pe care noi Săcelenii le citim la „pagina Ardealului", cei din Dobrogea sau Oltenia nu le au şi ce informaţiuni li se dă lor acolo nu le ştim noi, iată că rolul ziarelor şi revistelor provinciale iese mai în relief, bineînţeles numai atunci când ţin cu orice preţ să reprezinte colţul de ţară unde apar şi nu maimuţăresc ziarele şi revistele Capitalei.

Deşi în aparenţă modeste, ele sunt singurele isvoare de mâine, ale cercetătorului literar sau istoric, când vor ajuta şi înlesni mult, cunoaşterea pământului şi neamului românesc.

Trebuie să fie sprijinite aceste publicaţiuni provinciale, când se încadrează într'un *regionalism cultural sincer*, şi aceasta cu atât mai mult cu cât găsim la temelia multora şi bobul curat de *idealism integral.*

Victor Ion Critu.

Cântec pentru ţara mea.

Din mâhneala sufletului, —
Sbor uşor de porumbel —
Desprind ramuri noui de gând,
Peste urma umbletului, —
Colţ de linişte rebel —
Le-aştern pasului meu rând.

Strâng ţărâna glii'n palmă, —
Sfânt altar de năzuinţi —
Din miriştea satului;
Şi trântind în vânt sudalmă,
Celor ce-au furat credinţi,
Sparg lăcerea leatului.

Prind în glas să'ngân o rugă, —
Mângâiere grabnică —
Glodului din care's rupt.
Sufletului tău de slugă, —
Ţară-atât de darnică —
Viaţa mea din tine-a supt.

Iată dar dece acuma
Fur din soare azi polei
Şi din lanuri bogăţia,
Crede-mă că nu e glumă —
Nu poţi lega două'n tei —
Te'nfrăţişi cu sărăcia.

Haide, prinde iar puterea,
Unui Ţepeş şi Mihai, —
Fapta, pasul gândului, —
Chiar de-ar fi'nceputul fierea,
Tot o să-i urmez'un rai;
Ţara'n rândul rândului.

Victor Tudoran.

Tribuna publică.

Cluj 13 Februarie 1936.

Onor. Redacţiuni a revistei „Plaiuri Săcelene"

Satulung.

Adecă mai mult Dtale mă adresez Domnule Tudoran, căci Dta eşti mai mult sau mai puţin şi redacţia şi administraţia şi chiar sufletul acestei modeste reviste a Săcelelor noastre, şi Dtale ţi-am scris, — după cum ţi-aduci aminte, imediat după ce a apărut scrisoarea Domnului Peteu în *Plaiuri* privitoare la Dl. Bunescu, exprimându'mi mirarea şi desaprobarea mea asupra publicărei acestei scrisori a consăteanului nostru, mai ales pentru termenii, mai mult decât ironici, — ofensători chiar, — în cari ea era concepută şi privitoare la fapta aşa de frumoasă pe care a făcut'o cunoscutul negustor din Bucureşti Dl Bucur Bunescu, care prin munca şi capacităţile lui a reuşit să facă o avere frumoasă din care a căutat să facă şi cîte-o faptă bună cum este şi cea cu reparaţia — zidului încunjurător al bisericei şi turnul bisericei din Turcheşiu construit din temelie pe cheltuiala dînsului, precum şi pictura acestei biserici, care a dat naştere la această regretabilă polemică.

Acum doi ani fiind în Bucureşti, Dl Bunescu spunându'mi că intenţionează să facă pe cheltuiala sa pictura bisericei celei nouă din Turcheşiu, m'a luat şi m'a condus la biserica Popa Chiţu unde pictorul Keber tocmai executa pictura acelei biserici, şi mi-a spus că şi dânsul vrea să angajeze tot pe acest pictor, — al cărui talent l'am apreciat — ca să picteze biserica din satul lui natal. Cel dintîiu lucru ce l'am întrebat pe Bunescu a fost dacă Keber este creştin şi ortodox. Şi mi-a răspuns că da, tatăl sau moşul său fiind Sas din jud. Sibiu, iar mama sa Românca ortodoxă din Ţara veche, religie în care a fost botezat şi pictorul. Cu acea ocazie am sfătuit pe pictor că dacă va veni la Săcele să picteze biserica din Turcheşiu, înainte de a se apuca de lucru, să meargă negreşit să viziteze biserica noastră a Sf. Adormiri din Satulung din sus care are o pictură minunată pe care a executat'o înainte cu şaptezeci de ani distinsul pictor ardelean Mihail Popp ajutat şi de un pictor italian Airoldi — acesta din urmă făcând numai chenarele. Această biserică a fost declarată de monument istoric tocmai pentru frumuseţia picturei, şi a fost admirată de toţi cari au vizitat biserica, între cari acum câţiva ani un profesor dela Universitatea din Oxford — Zimmern — care venind la Satulung, l'am condus la biserica noastră, despre a cărei pictură a spus că avem în ea o comoară de artă de mare preţ şi cum rar se vede.— Inainte de a se apuca de lucru la biserica din Turcheşiu Dl Keber a vizitat biserica din Satulung a cărei pictură a admirat'o, şi a mai vizitat'o odată şi după ce s'a apucat de lucru. — Vara trecută fiind ca de obiceiu peste vacanţă în Săcele am fost în două rânduri să vizitez pictura bisericei din Turcheşiu la care se lucra. Şi mi-a plăcut. Mi s'a părut chiar mai reuşită ca pictura bisericei Popa Chiţu din Bucureşti, şi am

observat chiar o nuanță de influență pe care pictura lui Mihail Popp a exercitat'o asupra pictorului Keber, care a dat picturei bisericei din Turcheșiu un colorit mai viu ca cel pe care l'a dat picturei din biserica Popa Chițu din București. Se poate spune deci că Dl Bunescu a știut mai mult sau mai puțin să-și aleagă pictorul. De altfel Dl Bunescu fără să fie un om cu școală mai multă — afară de școala vieții, — am observat dintr'o frumoasă colecție de tablouri pe care o are că Dsa se pricepe puțin și la pictură. Pânzele, — vr'o câteva duzini — cari împodobesc interiorul casei sale din București, ar putea figura cu cinste în orice muzeu, sau s'ar putea constitui cu ele singure un mic muzeu de preț. Așa încât dacă într'o zi i-ar trece prin minte Dlui Bunescu să facă cu aceste pânze pe care și le-ar mai complecta, un mic muzeu care să'i poarte numele, cred că nimeni, nici chiar Dl Peteu n'ar avea nimic de zis. Dimpotrivă lumea i-ar fi mulțumitoare.

Dar revenind la scrisoarea Domnului Peteu, cred că cuprinsul ei, care căuta să pună într'o lumină așa de supărătoare — pentru toți oamenii cu simțul dreptății, — fapta Domnului Bunescu, cred că a fost deplin lămurită, în coloanele „Plaiurilor Săcelene", de inimoșii preoți Victor Marin din Baciu și Purcăroiu din Turcheșiu, cari au apreciat după cuviință fapta creștinească și românească a marelui negustor din București, după a cărui activitate industrială și comercială trăiesc peste o mie de Români, și care nădăjduiesc că nu este la ultima sa înfăptuire frumoasă. Dimpotrivă, noi îi dorim să trăiască ca să mai înfăptuiască lucruri folositoare pentru obște. Săcelele noastre, nu numai Turcheșul, mai așteaptă câte-un gest generos dela Domnul Bunescu.

De fapte ca cea de sus trebue să se bucure toți oamenii de bine din părțile noastre și d'aiurea, mai ales că din Săcele n'au prea ieșit filantropi. Am avut pe unul, al cărui nume îl amintesc aici cu pietate, pe profesorul Stroe Beloescu, născut în Cernatu Săcelelor, care a lăsat întreaga lui avere de cîteva milioane în scopuri culturale și filantropice înfăptuite la Bârlad unde și-a petrecut partea cea mai mare a vieții, — dar de Săcele a uitat și el ca mai toți alții. Și câți oameni bogați extrem de bogați s'au ridicat din Săcele, cari trăiesc dincolo în țara veche, dar câți își mai aduc aminte de locul lor natal, de frumoasele noastre sate, care ar avea atîta nevoie de sprijin pe teren cultural și economic? Sunt dincolo în Țara veche mii de Săceleni din cari mulți cu averi însemnate, dar și-au uitat cu toții de satele de unde au ieșit ei sau părinții lor, și nu se gîndesc să dea cîte ceva în folosul obștesc al mocanilor noștri, așa de prigoniți sub vechea stăpânire streină și ajunși în stare atât de precară în zilele noastre. Inainte de asta cu patruzeci de ani a murit în Brăila unul din cei mai bogați oameni din Țara Românească, Toma Petcu, (un unchiu al mamei mele), care a lăsat o avere de circa treizeci de milioane lei aur, deci peste un miliard două sute de milioane în lei de azi, în câteva mii de acții d'ale Băncii Naționale, în mai multe sute de mii de napoleoni de aur depuși la aceeași bancă fără dobândă, în mai

multe moşii de vre'o douăzeci de mii pogoane proprietate — din care una Măgurenii din Prahova de patru mii de pogoane, ajunsă mai târziu în mânile unei societăţi petrolifere americane, — valorează ea singură azi cîteva miliarde, pentru că s'a constatat că tot subsolul ei este bogat în petrol. Numai vorbesc şi de toate vitele, uneltele şi maşinile agricole de pe alte vr-o sută de mii de pogoane de pământ în vr'o şapte moşii mari de pe Bărăganu, dela Feteşti spre Călăraşi pe care le ţinea cu arendă dela Stat pe nimica toată. Din toată această imensă avere pe care a testat'o (era necăsătorit) unui singur frate — din opt pe care-i avea —, a lăsat numai *zece mii de lei bisericii din Cernatu . . .* Atîta tot. Şi dacă vom face un bilanţ am constata că din toată această mare avere, nu s'a ales mare lucru, aproape toată a căzut în mâni streine, căci este constatat, că o avere mare, la a cărei bază nu sunt şi fapte bune, nu dăinueşte.

Dar nu mai departe decât acum de curând, a murit la Constanţa un mare bogătaş de origină Săcelean, născut în Satulung, gospodar fruntaş, mare proprietar, om de ispravă şi foarte cum se cade, unul din aceia cari s'au stabilit ca atîţia alţi Săceleni d'ai noştri între cei dintîi în provincia de peste Dunăre. A lăsat după dânsul o avere de câteva zeci de milioane. El a avut copii, şi chiar mulţişori, e drept, — dar nu s'a gândit să lase ceva în interes obştesc în folosul Românilor noştri din Săcele, din mijlocul cărora se ridicase, căci cei mai mulţi ai noştri cari au trecut munţii, şi-au uitat prea repede de cei rămaşi acasă, şi e păcat.

Inainte de asta cu vr'o treizeci şi cinci de ani şi mai bine, după ce mă'ntorsesem dela studii din străinătate, am vorbit cu mai mulţi Săceleni bogaţi, stabiliţi dincolo în Ţară ca mari proprietari, arendaşi, comersanţi şi rentieri prin Bucureşti, Brăila, Galaţi, Buzău, Ploieşti, Constanţa etc., ca să adunăm mână dela mână spre a constitui un fond de o sută până la o sutăcinci zeci de mii de lei, pe care să'l depunem la Academia Română sau la Banca Naţională (*căci asemenea fonduri trebuiesc păstrate şi administrate cu cea mai mare grije*), — în vederea publicării acelei aşa de mult şi de multă vreme dorite monografii a Săcelelor noastre. O asemenea lucrare cere munca stăruitoare a câtorva oameni competenţi, precum şi sacrificii însemnate, căci cei cari se vor apuca s'o facă au nevoie de bani pentru cercetarea arhivelor şi pentru tipărirea lucrării. Dar toţi la câţi m'am adresat numai au promis, dar nimeni nu şi-a deschis punga să-şi verse ce-a promis. Şi nimic nu s'a ales de tot acest gând bun. Iată de ce ziceam, că trebuie să ne bucurăm, când vedem într'o epocă de desgustător materialism şi de egoism feroce ca cea de azi, că se mai găsesc şi oameni inimoşi ca Dl Bunescu, gata să jertfească din averea lor pentru a face şi altora câte-o bucurie.

Să căutăm deci toţi pe cât ne stă în putere, să apropiem sufletele, să le înfrăţim şi aceasta trebuie să fie şi tendinţa „Plaiurilor Săcelene" pentru mocanii noştri, îndemnând pe cei cari pot dintre dânşii să facă fapte bune, cât mai multe şi cât mai des în interes obştesc, căci cum zicea undeva regretatul director al liceului din Braşov Virgil Oniţiu: *„Nimic nu înalţă sufletul omului ca săvârşirea unei fapte bune. Cel mai mic şi mai trecător bine, ce'l săvârşim pentru alţii, ne înalţă sufleteşte şi ne ridică peste nivelul oamenilor de rând. O faptă mare de dragoste este ca soarele care încălzeşte pe toţi deopotrivă."*

Prof. George Moroianu

— Mielușei sburdalnici —

Folklor săcelean *)

La lezească.

Ia mai zi mă ș'o lezească
Și voinicul s'o pornească.
S'o pornească la soroc.
Să miroase-a busuioc.
Busuioace nu te-ai coace,
Nici sămânță n'ai mai face,
Că din sămâncioara ta,
Să scornește dragostea.
Dragostea de fată mare,
Ca fasolea de căldare,
Când îi dai un pumn de sare
Și n'are nici o gustare.
Iar dragostea de nevastă,
Ca garoafa din fereastră.
Uite una, uite două,
Pân' la patruzeci și nouă.
Și din patruzeci și nouă.
Rămăsei cu ăste două.
D'ar ști maica că-s p'aici,
Ar veni c'un sfânt de biciu
Și mi-ar da vre-o patru-cinci,
Mi-ar face pielea bești.

*) Din volumul „*Doine și Strigături*" culese de Dl. Nicolae Pană, inv.-dir. Satulung 1935.

VEGHE

poetului Nicolae Moisiu.

În noaptea asta, mă gândesc la tine,
Sub ceru'nseninat și plin cu stele,
Și-ți văd ca'n vis privirile senine . . .
Dar triste, triste-s gândurile mele!

O miez de noapte... Vremea curge'ntr'una
Și gândurile toate plâng în mine.
In spre apus, coboară albă luna . . .
Și eu veghiez, gândindu-mă la tine.

Iași **Flora Popescu.**

EPIGRAMĂ.

lui *Nicolae Moisiu*, ce se pretinde poet, căruia simpatica ieșeancă Flora Popescu — pe care am cunoscut-o personal — i-a dedicat o frumoasă poezie.

Poezia este bună,
Autoarea „tip cochet"
Ce păcat că-i dedicată
Unui „pseudo-poet"!?

Victor Tudoran.

Colțul cărții.

***Nicolae Pană: „Doine și Strigături"**, culegeri, Bibl. folkloristică „Izvorașul" Nr. 7. Bistrița—Mehedinți.*

Fapta dlui Nicolae Pană, directorul școalei primare Nr. 1 din Satulung, merită a fi încrestată pe răbojul realizărilor săcelene, deoarece aduce o contribuție prețioasă la cunoașterea sufletului nostru săcelean.

Literatura populară a fost în toate timpurile, singurul punct de orientare al tuturor cercetătorilor, dornici de a afla obiceiurile și felul de trai al poporului.

Pe lângă o anumită putére de înțelegere a versului popular, culegătorul acestor frânturi de suflet trebuie să aibă și răbdarea necesară de a rândui materialul cules.

Autorul le-a împărțit în două grupe: *„Doine și Strigături"*, apoi la rândul lor doinele în *„cântecul miresei"* și *„cântece de dor"* iar strigăturile după felul jocului la care se strig. Astfel avem strigături de: *Horă, Sârbă, Brâu, Slănic, Lezească, Ciobănaș și Ofticuță.*

Poate am găsi autorului o vină — mică de altfel — aceea de a nu fi indicat la fiecare strigătură sau doină, numele persoanei dela care a auzit-o — cum dealtfel se obișnuiește în materie de folklor — aceasta cu atât mai mult, cu cât unele din strigături ni se par prea cunoscute.

In orice caz broșura dlui Nicolae Pană, merită a fi citită de orice săcelean, — chiar și noi vom reproduce în fiecare număr din revistă, doine și strigături din această culegere — și merită a fi date exemplu aceste străduințî tuturor învățătorilor săceleni, cari ar putea la fel strânge: ghicitori, balade, povești, obiceiuri, credințî, superstiții, pe care le-ar putea publica fie la noi în revistă fie în revista „Izvorașul".

Victor Tudoran.

***Elisabeta Henția: „Valah"**, icoane din Ardeal, roman. Editura „Gazeta Transilvaniei", Tipografia „Astra" Brașov 1936.*

Războiul cel mare și de întregire a neamului, a dăruit subiecte variate scriitorilor români contemporani, începând cu Liviu Rebreanu și Cezar Petrescu și terminând cu Camil Petrescu, George Mihail Zamfirescu și alții, cari au prezentat romane reușite și scrise cu talent.

Din această categorie de romane, face parte și volumul Doamnei Elisabeta Henția, al cărei „Valah", dacă nu atinge culmile unui Rebreanu sau Petrescu, prin suflu românesc ce îl animă dela început și până la sfârșit, precum și abundența de idealism, îl justifică de a forma lectura oricărui dornic de o carte bună.

Prin natura construcției, cartea este brodată pe un schelet de narațiune descriptivă, fantezie și filozofie personală, fără a avea și o descriere istorică mai amănunțită.

Acțiunea pare a se petrece undeva pe plaiurile Săcelelor noastre, iar autoarea ne pune față în față starea de după războiu cu cea dinainte. Astfel popa Stroe — omul politicei și al banului, are comparație cu popa Manole, omul bisericii și al îndreptărilor. Eroii principali: Iancu, Tudor Miclea, Ioachim Ionescu, apoi Baba Floarea și Moș Gheorghe, ajută la desfășurarea acțiunii care te pasionează.

Totuși trebuie să fim obiectivi și să subliniem defectele de limbă sau construcție ce le 'ntâlnim în „Valah", care orice s'ar spune, trebuie ferit, cel puțin de o limbă stâlcită. Astfel găsim: „ca să mă pun la punct", „transformare", „elevare", (când sună așa de frumos: „schimbare, ridicare") ori „mâncase întreaga farfurie cu mâncare", sau cuvântul „variate", când putea scrí (felurite). Deasemenea i se vorbește lui Moș Gheorghe despre „apatie".

Când Doamna Hențiu va trece peste aceste scăderi, va deveni cu siguranță o scriitoare de care va trebui să ne bucurăm și asta cu atât mai mult, cu cât după locul nașterii esta săceleancă din Turcheș, numindu-se ca fată Elisabeta Sidon.

Pentru succesul de mâine al Doamnei Elisabeta Hențiu-Sidon, romanul de azi, este o garanție prețioasă.

Victor Tudoran.

NOTE:

* *O inovație.* Orice domeniu de activitate umană, poate fi urmărit din orice parte a țării cu un preț modest. **Cum?** MEMO serviciu de informații prin tăeturi de presă urmărește cu oameni specializați toate publicațiile care apar în țară. Astfel poate trimite extrase de presă oricui și despre orice subiect.

Necesitatea de a fi informat corect nu mai trebuie demonstrată.

Adresați-vă cu încredere la acest serviciu și veți fi mulțumiți.

MEMO. Str. Marconi (Palatul Agricola) 1. București.

Spre știință

* Din cauza unui accident de skyuri ce i s'a întâmplat pe ziua de 15 Februarie a. c., redactorul nostru *Dl. Victor Tudoran,* a fost reținut în pat timp de 3 săptămâni. Din această cauză numărul de față a apărut cu atâta întârziere.

* Toți cei cari au primit răspunsuri tardive, sau cărora nu li s'a răspuuns până în prezent, sunt rugați să scuze această întârziere, care se datorește accidentului suferit de redactorul nostru, ce nu și-a putut relua lucrul, decât pe ziua de 10 Martie a. c.

* Numărul viitor al revistei, care va fi dublu, sperăm să-l putem expedia tuturor înaintea sfintelor sărbători.

Colțul învățătorilor.

In ziua de 9 Februarie 1936, s'a ținut în comuna Baciu ședința Cercului Cultural al învățătorilor din Săcele sub președenția dlui director școlar *Vasile Ivan*, fiind de fața la această ședință și dl. revizor școlar *M. Popovici*, care a fost primit de toți învățătorii cu multă căldură.

Ședința se deschide la ora 9 a. m. de dl. președinte care salută în numele învățătorilor pe dl. revizor.

Dra. învățătoare *Ionescu* din Baciu a ținut în ședința intimă o lecție practică despre *„Verbele nepredicative"* cu elevii clasei a IV, având o reușită foarte bună. In timpul lecției a sosit dl. inspector *Ionescu*, care a fost salutat de dra. înv. și elevi cu salutul străjeresc.

Dl. *Pascu* înv. dir. din Purcăreni a conferențiat despre *„Fișa Pedagogică"* având un succes deplin.

In localul școalei, la ora $12^1/_2$ a. m., s'a depus jurământul învățătorilor tineri și a conducătorilor premilitari din Săcele.

Serviciul divin a fost oficiat de preotul *Victor Marin* din Baciu, în fața căruia și a autorităților școlare s'a procedat la luarea jurământului, după care preotul Marin urează nouilor învățători spor în carieră și devotament în misiunea ce au de îndeplinit.

Mai iau cuvântul: dl. președinte, care arată importanța momentului dorind nouilor învățători să aibă în fața lor, în gând și inimă numai îndeplinirea datoriei față de școală și de copii, și dl. inspector *Ionescu*, care recomandă învățătorilor, spor și curaj în îndeplinirea misiunii precum și a înfrunta cu bărbăție greutățile ce le vor întâmpina.

Masa comună s'a luat în localul școalei, pregătirile fiind făcute de învățătoarele școalei din Baciu, pentru care le aduce mulțumiri dl. președinte *Vasile Ivan*, precum și dl. revizor școlar *M. Popovici* le dă ca exemplu de felul frumos cum înțeleg să facă educație gospodărească.

Dl. insp. *Ionescu* arată că gândul M. S. Regele Carol II. este și dorește din toată inima cultura poporului român, iar învățătorii cântă în cor imnul regal. Dl. inspector încheie arătând dorința D-lui Dr. Angelescu, ministrul școalelor, ca fiecare învățător să-și facă datoria.

La ora 3 p. m. începe ședința publică, printr'o serbare școlară executându-se piesa de teatru *„O șezătoare"* acompaniată de orchestra filarmonică din Brașov sub conducerea autorului d. *Romulus Ardeleanu.*

La ședința publică a conferențiat Dl. învățător *Purdilă* din Tărlungeni despre *„Școala și religia"* care a fost expusă foarte frumos și a fost ascultată cu viu interes de un public numeros. **Coresp.**

Săceleni:
trimiteți din timp reclamele pentru numărul de Paști.

Ecouri din...

■ *București*: Dl Dr. *Voicu Nițescu*, fost ministru, a ținut în ziua de 12 Martie 1936, în sala „Fundației Dalles" o interesantă despre: *„Ideologia Frontului Românesc"*. Conferința e făcut parte din ciclul despre doctrinele partidelor politice, organizat de *„Fundația I. G. Duca"*, iar conferențiarul a fost prezentat numeroasei asistențe de președintele fundației, dl subsecretar de stat Dr. *Valer Roman.*

■ Dl Ministru *Alexandru Lepadatu*, a fost proclamat de Comisiunea președințială a Inaltei Curți de Casație și Justiție, senator de drept, în baza faptului de a fi fost peste 6 ani ministru.

Insemnări pe Răboj.

Reviste: *„Cuget Moldovenesc"*. Frumoasă realizare pe teren cultural, revistă ce face cinste orașului Bălți, precum și conducătorilor Marcu Văluță și Petru Stati. *„Gazeta Ilustrată"*. La Cluj continuă să apară, subt conducerea directorului Petru Borteș, cea mai bună revistă de actualitate din Ardeal. *„Izvorașul"* apare neîntrerupt, închinat muzicei și artei naționale, datorit străduințelor dnei Olimpia Dumitrescu și preotului G. N. Dumitrescu-Bistrița. *„Marea Noastră"*, subt conducerea tinerei directoare Eleonora Cruțiu și în noul format (ca al nostru), ni se pare vioae și sprintenă ca o rândunică. *„Rânduri"*. O revistă simpatică, scrisă cu suflet și talent, ce ridică cultural regiunea Beiușului. *(n. a. Dece RÂNKITZA BRATU când sună așa de frumos Rânchiță Bratu)* *„Stâna"*. Ca organ al oierilor din întreaga țară, prin inimosul conducător, Nicolae Muntean, pare a fi nespus de folositoare susținerii intereselor oerilor români. *„Societatea de mâine"*, continuă merituos lupta începută acum 12 ani, de ziaristul Ion Clopoțel. *„Țara de Mâine"*. Apare subt conducerea profesorilor Victor Jinga și Gheorghe Dragoș și se menține pe linia nouilor directive ale partidului. *„Viața Literară"*, subt îngrijirea talentatului romancier I. Valerian și-a reluat apariția normală.

Ziare: Din numerele de Crăciun ale ziarelor primite la redacție, reținem următoarele: *„Acțiunea Buzăului"* subt conducerea dlui Gheorghe G. Pâslaru, *„Drum"* al dlui N. Stănescu-Udrea din Roșiorii de Vede, *„Gazeta Ciucului"* a dlui Teodor Anastasiu, *„Gorjanul"* de subt directiva dlui Jean Bărbulescu, *„Informații Comerciale"* de subt conducerea dlui Cristache Milian din Turnu-Măgurele, *„Pământul"* subt conducerea dlui Eugen Cealîc din Călărași și *„Timpul"* din Cernăuți, subt conducerea distinsului luptător Const. Cehan-Racoviță.

Victor Ion Critu

Administrative.

Orice sumă care a fost plătită pentru revista noastră, prietenilor, corespondenților, încasatorilor sau colaboratorilor noștri, pentru care nu s'a primit chitanță ștampilată și iscălită de redactorul nostru dl *Victor Tudoran* sau nu a apărut în revistă numele respectivului abonat, *înseamnă că suma nu a ajuns la destinație.*

Rugăm pe cei în cauză să ne anunțe orice plată efectuată, fie pentru abonament, fie pentru sprijin.

„plaiuri săcelene"

Informaţiuni.

■ Cu ocazia sărbătorilor de Crăciun şi anul nou, un grup de tineri au mers pe la casele săcelenilor din Satulung, Cernatu şi Turcheş, cu jocul popular *Iancu Jianu.* Ne-am bucurat sincer când am văzut această iniţiativă pornită din partea unor tineri, cari fără nici o pregătire din afară, au interpretat cu mult curaj această piesă populară.

IANCU JIANU
— Dela stânga spre dreapta —

Vasile Bodeanu (anul nou); *Burbea Ion* (haiducul I.); *Gheorghiţă Tudoracfie* (Iancu Jianu); *Ţârea Ioan* (haiducul II.); *Ştefan Jinga* (grănicerul); *Popa Ioan* (anul vechiu); (rândul de jos) *Kona Balind* (turcul I.) şi *Farkaş Arpad* (turcul II.).

■ In ziua de 21 Februarie 1936 la orele 8. p. m. în sala berăriei Luther, s'a ţinut masa comună a mocanilor săceleni stabiliţi în Braşov, la care au fost invitate şi câteva personalităţi din Săcele.

Această iniţiativă se datoreşte domnilor: *Al. Stroe-Militaru, Ovidiu Popovici şi Niţă Şeitan,* cari intenţionează a deschide un concurs pentru o monografie a Săcelelor.

Au luat cuvântul D-nii *Gh. I. Gologan* şi *Ovidiu Popovici,* cari au arătat rosturile acestei reuniuni.

Totuşi, din diferite motive, asociaţia mocanilor săceleni din Braşov nu a fost constituită.

A mai vorbit *Lt. C. Purdilă* despre sportul românesc din Săcele, lăudând activitatea clubului „Isvorul" din Satulung, care a ştiut să se impună în faţa clubu-rilor minoritare din Braşov.

Au trimis scrisori şi telegrame D-nii: *Voicu Niţescu* fost ministru, prof. *Gh. Moroianu, I. Peteu,* etc.

In ceiace ne priveşte nu prea suntem convinşi că la asemenea reuniuni s'ar putea pune bază sau chiar tranşa definitiv o chestiune aşa de importantă din punct de vedere săcelean, cum este atât de mult discutata monografie a Săcelelor. După cum ni se comunică, mai sunt de părerea noastră şi alte personalităţi săcelene de aici şi de aiurea, rezervându-ne a reveni într'un timp apropiat în această chestiune.

■ *Vizită ministerială.* In ziua de 23 Februarie 1936, a sosit în localitate Domnul ministru *Vasile Sassu,* unde a vizitat rudele din Satulung de unde e originar.

Domnia-Sa plecând spre Braşov, s'a oprit şi la adunarea generală a băncii care tocmai se terminase, întreţinându-se cordial cu D-nul Dr. Victor Jinga şi alţi săceleni.

După aceia domnul ministru a plecat la Braşov la domnul Dr. *Bordea* unde a rămas câteva zile.

Adunarea generală a băncii populare cooperative „Săceleana" din Satulung. In ziua de 23 Februarie 1936, în sala festivă a Gimnaziului de Băieți din localitate s'a ținut a 11-a, adunare generală a băncii „Săceleana", una din cele mai bine gospodărite bănci cooperative din Jud. Brașov.

Înțelegerea dintre membrii și conducere a putut face nesimțită criza de acum câțiva ani, care a distrus o parte din comerțul de bancă românesc. Ne bucurăm de cei 11 ani de activitate și-i urăm pe teren cooperatist și de realizări săcelene, încă mulți ani de existență.

Președintele băncii dl. *Dr. Victor Jinga* deschide adunarea generală, arătând situația băncii în anul trecut mulțumind totodată, tuturor celor cari au rămas credincioși acestei instituții.

S'a procedat apoi la alegerea noului consiliu format din d-nii: Dr. Victor Jinga, prof. Ionel Tăraș, Ion Rusu-Tibreanu, Gh. Median com., Gh. Median av., Ioan Clinciu, Ioan Bucurenci, Ioan D. Cofei, preot Victor Marin, Ioan Peteu și preot Petru Leucă. Comisia de cenzori se compune din D-nii: Vasile Vlad expert-contabil, Nicolae Pană înv. dir. și Ioan Barbu comerciant.

Serbare. In ziua de 22 Februarie 1936, în sala restaurantului comunal din Baciu, reuniunea femeilor și societatea tineretului Sft. Gheorghe, ambele din Baciu, au aranjat o serbare de lăsatul secului la care au participat o mulțime de locuitori ai comunei și intelectuali din jur.

S'a jucat piesa de teatru „Ovidiu Șicană" după care a urmat dans și o tombolă bine organizată. Deasemenea s'au pregătit și delicioasele plăcinte tradiționale mocănești cu refrec. Pentru reușita serbării au dat concursul membrele reuniunii femeilor române din Baciu de subt conducerea preotesei *Ana V. Marin* precum și Dnele *Victoria Zârnescu, Ana Boghici, Ana Chirvase* și *Maria Dioancă* și Drele *Ana Bucurenci, Marioara Munteanu, Elena Bântoiu* și *Marioara Morar.*

Informațiuni Sportive.

■ Din inițiativa M. S. Regelui Carol II. s'a instituit un concurs de skyuri între echipele militare ale Micei Antante (Cehoslovacia, Jugoslavia și România).

Anul trecut acest concurs a fost organizat pentru prima oară în România.

Anul aceasta organizarea a revenit Jugoslaviei, care a primit echipele participante în minunata stațiune a sporturilor de iarnă *Bled.* Echipa română s'a bucurat de o primire călduroasă, fiind găzduită în cabane cu absolut tot confortul modern.

Echipa militară națională a României a fost compusă din: *Lt. Cucu Emil, Serg. Instr. Schiau Petru, Serg. Zăpadă Gh.* și *Capt. Zăpadă Constantin.* Rezerve: *Sblt. Gerthner Gh.* și *Serg. Fireteanu I.*

Ceiace voim să relevăm este faptul că unul dintre cei mai buni componenți ai echipei militare naționale de skiuri este sportivul săcelean *Schiau Petru,* actualul centru half al echipei „Isvorul".

Rezultatele concursurilor au fost: In ziua de 22 Februarie 1936 la patrule militare: 1. Jugoslavia, 2. România și 3. Cehoslovacia iar în ziua de 25 Februarie 1936 la ștafete militare același clasament, sosirea în start fiind— din totalul de 12 — 1. Un Sblt. Jugoslav, 2. Zăpadă Constantin și 3. *Schiau Petru.*

Din parte-ne nu-i putem ura — consăteanului nostru — decât succes și pentru anul viitor în Cehoslovacia, când credem că antrenamentul și aptitudinele sale sportive îl vor impune și pentru alte probe militare de skyuri.

Memento:

Săceleni păstrați revista la loc de cinste. Oricând o veți găsi ea vă reamintește locuri scumpe vouă sau părinților voștri.

— 29. II. 1936. 1200 ex. —

ABONAȚII NOȘTRI: *)

dela 15. I. 1936 până la 15. II. 1936.

	Abonat pe anul		
	1934	1935	1936
Ionel I. Vlad, funcționar, Tărlungeni	—	30	—
Aurel Deleanu, funcționar, Slobozia	—	50	—
Ioan Frățilă, student, Buzău	—	50	—
I. G. Munteanu, profesor, Galați	—	—	50
Ioan Corbescu, proprietar, Satulung	—	—	50
Nicolae Necșulescu, profesor, Brașov	—	—	50
Tiberiu Brediceanu, Dr. Brașov	—	—	50
Ioan Grecu, prim-secretar, Satu-Mare	100	100	—
Marioara Păiș, funcționară, Brașov	100	100	—
Ioan Odor, funcționar, Brașov	—	100	100
Vlad Vasile, contabil exp. Satulung	—	100	—
Gheorghe Comșa, fost notar, Satulung	—	100	—
Victoria Tocitu, dir. cond. Satulung	—	100	—
C. Voiculescu, București	—	—	100
Mircea Pantu, director, București	—	—	100
Ioan Roșculeț, antreprenor, București	—	—	100
Justin Stankowschi, Lt.Col. în r. Satulung	—	—	100
Radu I. Ardelea, pensionar, Brașov	—	—	100
Primăria Comunei Cernatu	—	200	—
Au plătit prin C. E. C. No. 25187.			
Vasile Ghelase, comerciant, Galați	—	100	—
Ioan Grecu, prim-secretar, Satu-Mare	—	—	200

*) Toți abonații sunt trecuți în fiecare categorie în ordinea în care au plătit abonamentul. Transmitem pe aceasta cale, tuturor celor cari ne-au achitat abonamentul, sincerele noastre mulțumiri. Sprijinul acordat ne-a dovedit necesitatea acțiunii noastre și ne face a străduí și în viitor pe același drum.

Abonamentul pe anul 1934 este:

pentru particulari, anual . . . . . Lei 30
pt. preoți, prof., învățători și comercianți, anual „ 50
pt. instituții și abonamente de sprijin, anual „ 100

Abonamentul pe anul 1935 este:

pentru particulari . . . . . Lei 50 anual
pentru abonamente de sprijin dela . . „ 100 anual
pentru instituții și autorități . . . . . „ 200 anual

Abonamentul pe anul 1936 este:

pentru particulari . . . . . Lei 50 anual
pentru abonamente de sprijin dela . . „ 100 anual
pentru instituții și autorități . . . . . „ 200 anual

Costul Abonamentului

se poate achita: **prin C. E. C. No. 25187** cu formular ce se obține dela orice oficiu poștal din țară;
sau **prin mandat poștal.**
In ambele cazuri, adresa va fi:

Revista „PLAIURI SĂCELENE“ Satulung

Am primit la redacție:

dela 15. I. 1936. până la 15. II. 1936.

Cărți:

„Valah" de Elisabeta Hențiu, roman, Editura: Gazeta Transilvaniei. Tipografia „Astra" Brașov 1936. Prețul 50 Lei.

„Cartea Marei" de Ada Negri traduceri de Pimen Constantinescu, Sibiu. Versuri. Colecția „Ausonia" Tip. „Cartea Putnei" Focșani 1932. Prețul 35 Lei.

„Cologviu Trist" de Dumitru Loghin, versuri. Editura revistei „Inmuguriri" Fălticeni 1935. Prețul 15.

Reviste:

„Astralis", a. V. n. 1. Craiova. „Bărăganul", a. VI. n. 2. București „Bugeacul", a. I. n. 3-4. Bolgrad. „Buletinul Informativ" al Min. Agr. și Dom. a. V. n. 23, 24, a. VI. n. 1. București. „Catedra", a. IX. n. 85-86. Galați. „Creștinul ortodox", a. III. n. 2, 3, 5, 6. R.-Vâlcea. „Croitorul și moda", a. III. n. 17. București. „Darul", a. I. n. 3. Mediaș. „Ghiara Dracului", a. II. n. 8. Ploești. „Idei Incrucișate", a. III. n. 17. Silistra. „Insemnări", a. II. n. 20. Dorohoi. „Munca Literară", a. IV. n. 27. București. „Neamul Românesc pt. popor", a. XXIV. n. 1-2, 3. Vălenii de Munte. „Nenufar", a. II. n. 3. Călărași. „Orientări", a. V. n. 1. Moinești. „Plaiuri Hunedorene" a. VI. n. 59. Petroșani. „Plugarul", a. IX. n. 1. Brăila. „Prometeu" a. II. n. 3-4. Brașov. „Revista Științelor Phsihice", a. I. n. 3. Bolgrad. „Satul", a. IV. n. 63. București. „Satul și Școala" a. V. n. 1-2. Cluj. „Sănătatea", a. XXXV. n. 12. București. „Scânteia", a VII. n: 1-2. Gherla. „Societatea de Mâine", a XIII. n. 1. București. „Spiritul Vremii", a I. n. 4-5. Băneasa-Teleorman. „Stâna" a. III. n. 1, 2. Poiana-Sibiului. „Tinerimea Română", a. LIV. n. 4, 5. București. „Vremuri noui", a. I. n. 3. Brașov.

Ziare:

„Acțiunea", Sibiu. „Acțiunea Buzăului", Buzău. „Acțiunea Română", București. „Apărarea Națională" București. „Ardealul", Brașov. „Atacul", Focșani, „Basarabia Creștină", Chișinău. „Drapelul Nostru", București. „Drum", Roșiorii de Vede. „Făclia", Nalbant-Tulcea. „Foaia Plugarului", Constanța. „Frontul" București. „Gazeta Brașovului", Brașov. „Gazeta Transilvaniei", Brașov. „Glas Românesc", Odorheiu. „Gorjanul", Tg.-Jiu. „Graiul Satelor", Cahul. „Ideea Națională", Buzău. „Jurnalul", Brașov. „La vie Politique et Litteraire", Bucarest. „Liberalul" București. „Mișcarea Banatului", Timișoara. „Neamul Nostru", Sf. Gheorghe. „Ogorul" București. „Pământul", Călărași. „Presa" Pitești. „Românizarea" București. „Scânteia". Turnu-Măgurele. „Străjerul", București. „Timpul" Cernăuți. „Tribuna Meseriașilor", Galați. „Tribuna Noastră", Cluj. „Viața Basarabiei", Chișinău. „Viața Nouă" Slobozia. „Viforul", Brașov.

Cotidiane:

„Acțiunea", dir.: G. Mihăilescu, Galați. „Dobrogea Jună", dir.: Const. N. Sary, Constanța. „Națiunea Română", Cluj. „România Nouă", dir.: Zaharia Boilă, Cluj.

Streine:

„Le Journal de Moscou", Moscova (URSS)
„Montreal-Paris-Londres", Outremont (Canada)
„Viața Nouă", Detroit-Mich. (USA)
„Wegetarische Presse", Dresda (Germania)